

UZASADNIENIE

Powódka S. K. O. – K. im. F. S. z siedzibą w G. wniosła o zasądzenie od pozwanego S. G. w elektronicznym postępowaniu upominawczym kwoty 122.410,80 zł z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od 5 listopada 2012 r. do dnia zapłaty, kosztów sądowych w kwocie 1531 zł, kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 3600 zł oraz opłaty manipulacyjnej dla dostawcy usług płatności w kwocie 27,56 zł. /pозew k. 3-5/

W dniu 20 listopada 2012r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie wydał przeciwko pozwanemu nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniający roszczenie powódki. /nakaz zapłaty k. 6/

Od tego nakazu w dniu 7 grudnia 2012 r. S. G. wniósł sprzeciw domagając się oddalenia powództwa. Uzasadniając swoje stanowisko pozwany przyznał, że zawarł z powódką umowę pożyczki. Z uwagi na brak możliwości uregulowania bieżącego zadłużenia kilkakrotnie zwracał się do powódki z prośbą o restrukturyzację pożyczki i obniżenie wysokości rat pożyczkowych do 1000 zł miesięcznie oraz wydłużenie okresu kredytowania. Podkreślił, że nie uchyla się od spłaty pożyczki, jednak z uwagi na ciężką sytuację finansową oraz problemy zdrowotne – co uniemożliwia mu podjęcie dodatkowej pracy zarobkowej – nie jest w stanie płacić wysokich rat pożyczkowych. /sprzeciw k. 8-9/

Postanowieniem z 14 grudnia 2012 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu przez pozwanego, utratę mocy nakazu zapłaty w całości i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi. /postanowienie k. 11/

W odpowiedzi na zarządzenie z 28 stycznia 2013 r. S. K. O. – K. im. F. S. z siedzibą w G. złożyła pisemny pozew, w którym podtrzymała żądania. W uzasadnieniu podniosła, że w ramach swojej działalności udzieliła pozwanemu pożyczki w kwocie 96000 zł na podstawie umowy z 8 lutego 2011 r. Zgodnie z umową pożyczka miała być zwrócona w miesięcznych ratach. Pozwany mimo zobowiązania wynikającego z umowy, nie regulował rat pożyczki ustalonych przez strony terminach, tym samym powódka uzyskała podstawę do wypowiedzenia stosunku umownego. Wypowiedzenie umowy skutkowało wymagalnością roszczenia z dniem 24 września 2012 r. Wysokość zadłużenia stanowi sumę kapitału pożyczki 94031,48 zł i odsetek karnych do dnia wniesienia pozwu 28379,32 zł. Powódka precyzując żądanie w zakresie odsetek wniosła o zasądzenie kwoty 122410,80 zł wraz z odsetkami za przeterminowanie zapłaty w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty zgodnie z Regulaminem (...) stanowiącym, iż od niespłaconego w całości lub w części kapitału, a od dnia wniesienia powództwa od całości zadłużenia, pobierane są odsetki wg stopy procentowej w danym okresie dla należności przeterminowanych. /pозew k. 17-18/

Odpowiadając na sprzeciw powódka nie wyraziła zgody na propozycję pozwanego, co do zawarcia ugody i wskazała, że „uzyskanie przez powoda tytułu wykonawczego nie stanowi przeszkody do zawarcia porozumienia z dłużnikiem przed skierowaniem sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego. Wszak złożenie po zakończeniu postępowania sądowego wniosku o restrukturyzację zadłużenia i zawarcie porozumienia umożliwi stronie pozwanej wykonanie wyroku w sposób dobrowolny, a jednocześnie będzie uwzględniało słusze interesy wierzyciela. Ustalony zostanie wówczas taki harmonogram spłat, który umożliwi dłużnikowi realną spłatę zobowiązań wobec powoda. (...) Powódka podkreśla, że pomimo złożenia przez pozwanego wniosku o restrukturyzację zadłużenia wytoczyła powództwo o zapłatę albowiem dalsze wstrzymywanie postępowania windykacyjnego powodowałoby zagrożenie spłaty całej należności i utrudniało nadmiernie sytuację wierzyciela.(...) Jednocześnie, z ostrożności procesowej powód oświadcza, iż na etapie postępowania sądowego nie wyraża zgody na rozłożenie spłaty zadłużenia na raty. Przedstawiona przez pozwanego sytuacja materialna wskazuje, iż rozłożenie należności na raty miałyby jedynie na celu uchronienie dłużnika od spłaty zadłużenia i dalsze zwiększanie istniejącego zadłużenia kosztem wierzyciela. Jednakże strona powodowa rozumiejąc sytuację osobistą pozwanego oświadcza, iż po uzyskaniu tytułu wykonawczego możliwe jest

rozłożenie na raty spłaty zadłużenia obejmującego również należne koszty procesu, w drodze jej restrukturyzacji przeprowadzonej na wniosek pozwanego.” /pismo k. 72-75/

W piśmie z dnia 14 marca 2014r. powódka wniosła o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w wysokości podwójnej stawki minimalnej, tj. w kwocie 7200 zł. Podniosła, że na skutek żądania pozwanego koniecznym było w tej sprawie rozliczenie dodatkowo czterech pożyczek pobranych przez pozwanego, które nie są przedmiotem tej sprawy i nie zostały przekazane do obsługi pełnomocnikowi. Zwiększony nakład pracy pełnomocnika czyni zgłoszony wniosek koniecznym i uzasadnionym. /pismo k. 240-242/.

W toku postępowania S. G. uznał powództwo, co do zasady, jednak kwestionował wysokość roszczenia. /pismo k. 145, protokół rozprawy k. 156/

Ostatecznie pozwany wniosł o oddalenie powództwa, a w przypadku jego uwzględnienia o rozłożenie zadłużenia na raty po 800 zł miesięcznie, nie obciążanie kosztami procesu z uwagi na sytuację osobistą i materialną oraz zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu, oświadczając, że koszty te w żadnej części nie zostały opłacone. /protokół k. 271v, nagranie 00:49:20/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S. K. O. – K. im. F. S. z siedzibą w G. działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 1995r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych (Dz. U. z 1996r. nr 1, poz. 2), ustawy z dnia 16 września 1982r. – Prawo spółdzielcze (tekst jedn. Dz. U. z 1995r. nr 54, poz. 288 z późn. zm.) oraz na podstawie statutu. Celem Kasy jest propagowanie oszczędności i gospodarności, upowszechnianie idei finansowej samopomocy, kształtowanie umiejętności zarządzania finansami w sposób efektywny i demokratyczny, jak również zapewnienie członkom Kasy źródła pożyczek o umiarkowanym oprocentowaniu./statut k. 33-39/

S. G. został przyjęty w poczet członków (...) w dniu 21 lipca 2003r. /deklaracja członkowska k. 40/

W dniu 8 lutego 2011r. pomiędzy S. K. O. – K.im. F. S. z siedzibą w G. a S. G. została zawarta umowa pożyczki niekonsumenckiej na cele mieszkaniowe nr (...) na kwotę 96000 zł na okres od 8 lutego 2011r. do 15 stycznia 2015r. na warunkach określonych umową oraz Regulaminem udzielania kredytów i pożyczek (...) im. (...) stanowiącym załącznik do umowy. Strony ustaliły m.in., że pożyczka jest oprocentowana według zmiennej stopy procentowej ustalonej przez Zarząd (...) wynoszącej w dniu zawarcia umowy 16% w skali roku (pkt 4). Pożyczkobiorca zobowiązany jest do spłaty pożyczki wraz z należnymi odsetkami do dnia 15 stycznia 2016r. Spłata pożyczki następować będzie w ratach bez wezwania zgodnie z planem spłaty stanowiącym załącznik nr 2 do umowy (pkt 9). W przypadku nieterminowej spłaty pożyczki należność z tego tytułu staje się w dniu następnym należnością przeterminowaną. Od niespłaconego w całości lub części kapitału, a od dnia wniesienia powództwa od całości zadłużenia pobierane są odsetki według zmiennej stopy procentowej wynoszącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (pkt 19). (...) zastrzegła sobie prawo wypowiedzenia umowy z 30 – dniowym terminem wypowiedzenia i postawienia całej pożyczki wraz z odsetkami w stan natychmiastowej wymagalności w przypadku stwierdzenia, że warunki udzielenia pożyczki nie zostały dotrzymane (pkt 22). /umowa k. 22-23/

W planie spłat pożyczki strony określiły liczbę rat na 59 w kwotach po 2381,90 zł każda, a datę pierwszej spłaty na 15 marca 2011r. /aktualny plan spłat pożyczki nr 5 k. 42/

Powódka przelała na koto pozwanego kwotę 91220 zł tytułem udzielonej pożyczki nr 5. /dyspozycja wypłaty k. 82/

W okresie od 8 lutego do 17 września 2011 r. S. G. dokonał wpłat na kwotę 4975,32 zł. / rozliczenie wysokości zadłużenia k. 76, opinia biegłego ds. księgowości k. 214v/

W pismach z 29 kwietnia 2011r., 30 maja 2011r., 29 czerwca 2011r., 18 lipca 2011r. powódka wzywała pozwanego do spłaty przeterminowanego zadłużenia. /pisma k. 49-55/

Powódka naliczyła pozwanemu, zgodnie z „Regulaminem Udzielania Kredytów i Pożyczek” oraz „Tabelą prowizji i opłat związanych z obsługą kredytów i pożyczek”, koszty upomnień, wezwań do zapłaty oraz opłaty windykacyjne łącznie na kwotę 499,90 zł. Zostały one zapłacone do kwoty 225,43 zł. /Regulamin k. 100-102, tabela opłat k. 96 - 99, opinia biegłego ds. księgowości k. 214v/

W dniu 28 czerwca 2011r. S. G. po raz pierwszy wystąpił do powódki o restrukturyzację pożyczki nr 5. W uzasadnieniu podał, że ma problemy ze wzrokiem. Choruje na zaćmę i konieczna jest operacja, aby mógł dalej pracować jako kierowca autobusów miejskich. /wniosek k. 191-193/

We wniosku z 16 sierpnia 2011r. pozwany ponownie zwrócił się o restrukturyzację wskazując, że obecnie osiąga niższe niż dotychczas dochody. /wniosek k. 187-190/

W dniu 15 lutego 2012 r. S. G. po raz kolejny wystąpił do powódki z wnioskiem o restrukturyzację, prosząc o przeprowadzenie negocjacji, co do wysokości i okresu spłaty zobowiązań. Podał, iż nastąpiło przekształcenie MPK gdzie pracował, obecnie osiąga niższe wynagrodzenie - w kwocie 1451,12 zł, spłaca, jako poręczyciel za kolegę z zajezdni pożyczkę, chciałby wykupić mieszkanie na własność i w związku z tym prosił o zmianę „kredytu na hipoteczny”. /wniosek k. 180-186/

Pismami z 1 sierpnia 2011 r., 25 sierpnia 2011 r., 4 kwietnia 2012r. pozwana odmówiła pozwanemu prolongaty w spłacie zadłużenia. W piśmie z 25 sierpnia 2011 r. wskazała, że została wydana pozytywna decyzja restrukturyzacyjna, zaproponowała spłatę zadłużenia od września 2011r. w ratach po 2501,93 zł oraz wskazała, że warunkiem koniecznym do przeprowadzenia restrukturyzacji jest uregulowanie w momencie podpisywania nowego planu spłaty: kosztów windykacji, naliczonych odsetek karnych, opłaty za zmianę planu spłaty 50 zł. /pisma k. 194-196/

W dniu 20 sierpnia 2012r. wobec zaprzestania terminowej spłaty zobowiązania powódka wypowiedziała umowę pożyczki z 8 lutego 2011r. Pozwany odebrał wypowiedzenie w dniu 23 sierpnia 2012r. /wypowiedzenie wraz z dowodem doręczenia k. 25-26/

Z uwagi na to, że pozwany spłacił jedynie dwie pełne raty kapitałowe pożyczki zaległy kapitał to kwota 94.031,48 zł. Odsetki karne do dnia wymagalności pożyczki tj. do 24 września 2012r. wynoszą 2.631,42 zł, zaś od dnia wymagalności do dnia wniesienia pozwu 2.705,02 zł. Nieuiszczone przez pozwanego koszt windykacji to 274,47 zł, odsetki od pożyczki to 22.768,41 zł. Łączna należność to 122.410,80 zł /opinia biegłego ds. księgowości k. 214v – 215, opinia uzupełniająca k. 258, 270, 00:05:34 nagrania/

S. G. zaciągnął w powódki następujące pożyczki:

- 1/ pożyczka nr (...) zawarta w dniu 2 września 2010 r. na kwotę 16.900 zł,
- 2/ pożyczka nr (...) zawarta w dniu 22 listopada 2010 r. na kwotę 40.000 zł,
- 3/ pożyczka nr (...) zawarta w dniu 17 stycznia 2011 r. na kwotę 3.000 zł (linia pożyczkowa),
- 4/ pożyczka nr (...) zawarta w dniu 8 lutego 2011 r. na kwotę 96.000 zł,
- 5/ pożyczka nr (...) zawarta w dniu 15 marca 2011 r. na kwotę 3.000 zł (linia pożyczkowa).

Pożyczka nr 3 zawarta w dniu 22 listopada 2010 r. została przeznaczona m.in. na spłatę pożyczki nr 1. Pożyczka nr 1 została zamknięta. Zawarta w dniu 8 lutego 2011 r. pożyczka została przeznaczona m.in. na spłatę pożyczki nr 3 oraz linii pożyczkowej nr 4, które zostały zamknięte. /bezsporne – pismo k. 240 – 242/

W lutym 2011r. S. G. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) w Ł.. Pracował jako elektromonter i motorniczy otrzymując wynagrodzenie w kwocie 4300 zł netto. Był zdrowy. Miał wówczas 58 lat i zamiar wykonywania pracy do 65 roku życia. Pożyczkę nr 5 zaciągnął w celu skonsolidowania swoich

wcześniejszych zadłużeń zaciągniętych między innymi w związku z zamiarem wykupienia od Miasta Ł. lokalu na własność, a przeznaczonych potem na leczenie żony, która zmarła w 2009r. Pieniądze z przedmiotowej pożyczki pozwany wykorzystał także na spłatę zadłużeń teścia (18.000 zł), szwagra (9.000zł), a także zmarłej żony wobec Urzędu Skarbowego (9.000 zł). W kwietniu 2011r. pozwany stracił pracę. Podjął ją ponownie w czerwcu 2011r. w zajezdni na ul. (...) w Ł. z wynagrodzeniem 1200 – 1400 zł netto. Do września 2011r. otrzymywane wynagrodzenie w całości przekazywał powódce równocześnie starając się o restrukturyzację zadłużenia. W zajezdni na ul. (...) pozwany pracował do maja 2013r., kiedy to przeszedł na emeryturę. /zeznania pozwanego k.278v-279v, 00:11:28 – 00:49: 20 nagrania/

Pozwany otrzymuje obecnie emeryturę w kwocie 2869,95 zł. /decyzja o przeliczeniu emerytury k. 171/

S. G. mieszka w komunalnym lokalu razem z czternastoletnim wnuczkim, dla którego od 2006r. jest rodziną zastępczą. Z tego tytułu otrzymuje 657 zł miesięcznie. Nie ma innych źródeł dochodu. Nie jest w stanie wykonywać jakiegokolwiek zatrudnienia z uwagi na zły stan zdrowia. Pozwany choruje na zaćmę, jaskrę i nadciśnienie tętnicze. /zeznania pozwanego k.278v-279v, 00:11:28 – 00:49: 20 nagrania/

W okresie od 15 do 17 maja 2012r. pozwany przebywał w III Szpitalu Miejskim im. dr K. J. w Ł. na Oddziale okulistyki. Został przyjęty celem operacji usunięcia zaćmy. W dniu 16 maja 2012r. wykonano zabieg operacyjny z wszczepem sztucznej soczewki wewnątrzgałkowej. /karta informacyjna k. 265/

W okresie od 22 lipca do 9 sierpnia 2013r. pozwany był hospitalizowany w (...) Szpitalu (...) w Ł. z powodu zawału mózgu wywołanego przez nieokreśloną niedrożność lub zwężenie tętnic przedmózgowych. U powoda rozpoznano także zespół podkradania tętnicy podobojczykowej II stopnia, nadciśnienie tętnicze oraz hipercholesterolemię. / karta informacyjna z leczenia szpitalnego k. 146 - 148/

W dniu 23 lutego 2014r. pozwany został przyjęty do (...) Szpitala (...) w Ł. z powodu zwężenia tętnic kręgowych oraz tętnicy podobojczykowej lewej z objawami zespołu podkradania. W wykonanej angiografii stwierdzono niedrożność obu tętnic kręgowych oraz brak zwężeń kwalifikujących się do angioplastyki. Pozwany został wypisany w dniu 25 lutego 2014r. /karta informacyjna k. 264/

S. G. ma zaległości w czynszu na kwotę 4000 zł. Powstały one w 2013r., gdy przebywał w szpitalu z powodu zawału mózgu i po opuszczeniu szpitala. Wówczas pozwany nie był w stanie sam prowadzić swoich spraw, jego syn korzystał z pieniędzy pozwanego i nie uiszczał czynszu. W dniu 10 grudnia 2013r. pozwany zawarł z Administracją Zasobów Komunalnych Ł. umowę dotyczącą ratalnej spłaty zadłużenia. Do września 2014r. będzie uiszczał 1200 zł tytułem opłat czynszowych /pismo k.269, zeznania pozwanego k.278v-279v, 00:11:28 – 00:49: 20 nagrania/

Pozwany uiszcza z dwumiesięcznym opóźnieniem należności za gaz, energię elektryczną oraz z tytułu umowy zawartej z T.. Łącznie należności te wynoszą 474 zł. Ponadto spłaca zadłużenie w stosunku do S. C. Bank w ratach po 200 zł miesięcznie i w stosunku do powódki z tytułu pożyczki zaciągniętej w dniu 15 marca 2011r. w ratach po 150 zł (orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi w sprawie XVIII C 3737/12). Nie jest prowadzone przeciwko pozwanemu postępowanie egzekucyjne. Do stałych wydatków pozwanego należą: opłaty za telefon jego i wnuczka 100 zł, leki pozwanego i wnuczka około 550 zł, obiady w szkole około 90 zł, składka na ubezpieczenie 73 zł miesięcznie. Czternastoletni wnuk pozwanego leczy się psychiatrycznie, korzysta z nauczania indywidualnego, nie ma orzeczenia o niepełnosprawności. /zeznania pozwanego k.278v-279v, 00:11:28 – 00:49: 20 nagrania/

Pismem z 3 kwietnia 2013 r. powódka zwróciła się do pozwanego z propozycją udzielenia kolejnej pożyczki na kwotę powyżej 10.000 zł z okresem spłaty nawet do 10 lat. /pismo k. 259/

Sąd zważył, co następuje:

Bezspornym między stronami był fakt oraz treść zawartej w dniu 8 lutego 2011r. umowy pomiędzy S. K. O. – K. im. F. S. z siedzibą w G. a S. G.. Bezsporny był także fakt wypowiedzenia umowy pozwanemu przez powódkę.

Roszczenie powódki okazało się uzasadnione. Powódka w toku postępowania przedstawiła szczegółowe rozliczenie dokonywanych przez pozwanego spłat i sposób ich zaliczania na poczet kapitału, odsetek umownych oraz kosztów upomnień i wezwań do zapłaty. W ocenie Sądu zaliczenia te dokonywane były zgodnie z zasadą wynikającą z treści art. 451 k.c. stanowiącą, że to, co przypada na poczet danego długu wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne (odsetki) oraz na zalegające świadczenie główne. Podkreślenia wymaga, że zgodnie z pkt 4 umowy pożyczka była oprocentowana według zmiennej stopy procentowej ustalonej przez Zarząd (...) wynoszącej w dniu zawarcia umowy 16% w skali roku. Zgodnie z pkt 19 umowy powódce przysługiwało prawo do naliczania odsetek umownych karnych od niespłaconego kapitału, a od dnia wytoczenia powództwa od całości zadłużenia według zmiennej stopy procentowej wynoszącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. Sposób obliczenia należnych pożyczkodawcy odsetek umownych karnych wynikał z zaakceptowanych przez pozwanego zapisów umowy, a ich wysokość była zgodna z treścią art. 359 § 2 (1) k.c. Prawidłowość wyliczeń dokonanych przez powódkę została potwierdzona opinią biegłego sądowego w zakresie księgowości. Dlatego też Sąd zasądził w pkt 1 wyroku od S. G. na rzecz powódki kwotę 122.410,80 zł, na którą złożyły się: zaległy kapitał w kwocie 94.031,48 zł (bowiem pozwany spłacił jedynie dwie pełne raty kapitałowe pożyczki), odsetki od pożyczki w kwocie 22.768,41 zł, odsetki karne do dnia wymagalności pożyczki tj. do 24 września 2012r. w kwocie 2.631,42 zł, odsetki karne od dnia wymagalności do dnia wniesienia pozwu tj. do dnia 5 listopada 2012 r. w kwocie 2.705,02 zł, nieuiszczone przez pozwanego koszty windykacji w kwocie 274,47 zł. O umownych odsetkach od w/w kwoty w wysokości czterokrotności stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego za okres od 5 listopada do 14 kwietnia 2014r. (tj. do dnia wyrokowania) Sąd orzekł na podstawie art. 359 § 2 k.c. w związku z pkt 19 umowy z 8 lutego 2011 r.

Zgodnie z art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia – wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. Przepis ten, obok charakteru proceduralnego, ma także – mimo zamieszczenia go w kodeksie postępowania cywilnego – cechy normy materialnoprawnej, uprawnia on, bowiem Sąd do modyfikacji treści łączącego strony stosunku zobowiązaniowego. Uprawnienie Sądu w postaci rozłożenia na raty zasądzonego świadczenia, mimo, że jest ono płatne w całości z mocy prawa materialnego w chwili orzekania wkracza niewątpliwie w dziedzinę prawa materialnego. Sąd, bowiem rozkładając na raty należne wierzycielowi świadczenie, dokonuje modyfikacji dotychczasowego stosunku cywilnoprawnego łączącego strony. Celem, któremu przepis ten ma służyć, jest ochrona dłużnika w szczególnie uzasadnionych wypadkach. Jest to norma o charakterze szczególnym, dlatego wymaga wykładni ścisłej, i to zarówno w zakresie wymagań procesowych, jak i co do zasięgu w dziedzinie materialnoprawnej (tak SN w uchwale z dnia 22.09.1970r. III PZP 11/70).

Jak przewidział ustawodawca – rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty albo wyznaczenie odpowiedniego terminu do spełnienia zasądzzonego świadczenia jest możliwe tylko „w szczególnie uzasadnionych wypadkach”. Takie wypadki zachodzą, jeżeli ze względu na stan majątkowy, rodzinny, zdrowotny spełnienie świadczenia przez pozwanego niezwłoczne lub jednorazowe spełnienie zasądzzonego świadczenia przez pozwanego byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody (M. Jędrzejewska (w opracowaniu K. Weitz) w Kodeks postępowania cywilnego...t.2 pod. red. T. Erecińskiego s.24 i nast.). Należy pamiętać jednak, że ochrona, jaką zapewnia pozwanemu dłużnikowi art. 320 k.p.c., nie może być stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces (wyrok SA w Gdańsku z 31.05.2012r. I ACa 242/12 LEX nr 1321914).

Zaciągając pożyczkę w lutym 2011r. S. G. był zdrowy, miał stałą pracę i uzyskiwał wynagrodzenie w kwocie 4300 zł netto. Stąd przekonanie pozwanego o zdolności do spłaty rat pożyczki w kwotach po 2381,90 zł miesięcznie należy uznać za uzasadnione. Utrata pracy oraz choroba spowodowały, że pozwany nie był w stanie wywiązać się z zobowiązania. Wprawdzie zawierając umowę pożyczki z terminem spłaty rozłożonym na prawie 5 lat pozwany

powinien był przewidzieć, że jego sytuacja finansowa może ulec pogorszeniu i zawsze istnieje ryzyko wypowiedzenia umowy, ale biorąc pod uwagę miejsce pracy i wykonywany zawód ryzyko to mogło wydawać się niewielkie. Trzeba również wziąć pod uwagę, iż to wysokość osiąganych dochodów miała decydujący wpływ na wielkość kwoty udzielonej pożyczki, a tym samym na wielkość korzyści finansowej z tego tytułu dla powódki. Pozwany po zmniejszeniu się jego zarobków w całości przekazywał je na konto powódki. Przy czym nie tylko nie zaprzestał spłacania pożyczki, ale również zwracał się kilkakrotnie o jej restrukturyzację opisując trudną sytuację, w jakiej się znalazł. Spotkał się z decyzjami odmownymi, nie sposób, bowiem uznać za uwzględnienie wniosku propozycji powódki przedstawionej w piśmie z 25 sierpnia 2011 r., w którym zaproponowała spłatę zadłużenia od września 2011r. w ratach po 2501,93 zł, a więc wyższych niż dotychczas oraz wskazała, że warunkiem koniecznym do przeprowadzenia restrukturyzacji jest uregulowanie w momencie podpisywania nowego planu spłaty: kosztów windykacji, naliczonych odsetek karnych, opłaty za zmianę planu spłaty 50 zł. Biorąc pod uwagę § 65 pkt 3 Statutu takie działanie powódki należy uznać za niezgodne z zasadami współżycia społecznego.

Aktualna sytuacja zdrowotna i finansowa pozwanego z pewnością nie pozwala na niezwłoczne lub jednorazowe spełnienie zasądanego świadczenia. Przy czym żądanie od pozwanego jednorazowej zapłaty nie zasługuje na ochronę prawną, zważywszy na okoliczności od niego niezależne, które przyczyniły się do powstania zadłużenia. Ponadto z uwagi na sytuację majątkową pozwanego wyrok zasądający świadczenie bez rozłożenia go na raty stanowiłby tytuł egzekucyjny bez szans na realizację. Prowadzenie egzekucji w tym zakresie narażałoby wierzyciela na nieefektywne wydatki egzekucyjne, a pozwanego i wnuka pozostającego na jego utrzymaniu na utratę podstaw egzystencji. Stąd rozłożenie zasądzonej kwoty na raty służy nie tylko interesom pozwanego, ale także powódki, jak również interesowi ogólnemu (uchwała SN z 15.12.2006r. III CZP 126/06 LEX 203857).

Biorąc pod uwagę wysokość otrzymywanych przez pozwanego świadczeń: emerytalnego oraz z tytułu sprawowania funkcji rodziny zastępczej w łącznej kwocie 3457 zł, jak również wielkość wydatków i obciążeń, które będą się zmniejszać z biegiem czasu na skutek uregulowania ich w całości, Sąd uznał, iż pozwany jest w stanie płacić raty w kwotach po 1020,90 zł miesięcznie. Tak określone spłaty pozwolą na zaspokojenie wierzytelności powódki w realnie odczuwanej wysokości, z jednoczesnym umożliwieniem zgromadzenia, co miesiąc stosownych środków finansowych przez pozwanego. Wprawdzie ustalone na tym poziomie raty skutkują spłatą zasądzonej należności przez okres dziesięciu lat, ale z uwagi na stabilną sytuację gospodarczą i wysokość ustalonych przez strony odsetek umownych nie narusza to uzasadnionego interesu powódki, a tym samym nie jest dla niej niekorzystne czy krzywdzące. Tym bardziej, że to sama powódka proponowała pozwanemu w piśmie z 3 kwietnia 2013r. udzielenie kolejnej pożyczki z rozłożeniem spłaty do 10 lat.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Na zasądzoną kwotę 5175,65 zł złożyły się: opłata od pozwu 1531 zł, koszty zastępstwa procesowego 3600 zł, opłata skarbową 17 zł i koszt opłaty manipulacyjnej dla dostawy usług płatności 27,56 zł.

Powódka wniosła o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej stawce minimalnej tj. w kwocie 7200 zł, jednak Sąd nie znalazł po temu podstaw. Podstawą ustalania wynagrodzenia pełnomocnika będącego radcą prawnym za występowanie w danej sprawie jest Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.). W paragrafie 2 ust 1 i 2 stanowi ono, iż zasądzając opłatę za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia; podstawę zasądzenia opłaty, o której mowa w ust. 1, stanowią stawki minimalne określone w rozdziałach 3-4. Opłata ta nie może być wyższa niż sześciokrotna stawka minimalna ani przekraczać wartości przedmiotu sprawy. Paragraf 3 ust 1 Rozporządzenia stanowi, iż przy ustalaniu w umowie opłaty bierze się pod uwagę rodzaj i stopień zawłości sprawy oraz wymagany nakład pracy radcy prawnego.

Niniejsza sprawa nie była ani długotrwała, ani też nie wymagała dużego nakładu pracy ze strony pełnomocnika, a jedynie udzielenia informacji będących w posiadaniu powódki. Sprawa nie była również na tyle zawiła, aby uzasadniało to zasądzenie stawek wyższych niż minimalna, określona w § 6 pkt 6 Rozporządzenia.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu Sąd orzekł na podstawie § 19, 20, 2 ust. 3 w zw. z § 6 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.), polecając wypłacić je z funduszu Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Łodzi.